W marcu 1990 roku ukazał się w Staszowie pierwszy numer miesięcznika społeczno-kulturalnego pod nazwą „Goniec Staszowski". W czerwcu tego roku w wyniku wyborów samorządowych dotychczasowy naczelnik miasta i gminy Henryk Albera został wybrany przez Radę Miejską burmistrzem Staszowa[52]. W 1991 roku rozpoczął swoją działalność na osiedlu „Wschód" Bank Depozytowo- Kredytowy. Oddano również do użytku nowoczesny hotel „Gwarek" mieszczący się w Rynku. W październiku tego roku w bloku przy ulicy Jana Pawła II otwarto Muzeum Ziemi Staszowskiej. We wrześniu oddano do użytku pierwszą w województwie szkołę prowadzoną przez samorząd pod nazwą Publiczna Samorządowa Szkoła Podstawowa w Staszowie. W październiku 1992 roku zainaugurował swoją działalność Wydział Zamiejscowy Organizacji i Zarządzania Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach. W listopadzie tego roku uroczyście obchodzono 50- lecie zagłady gminy żydowskiej w Staszowie. Na staszowskim kirkucie odsłonięto pomnik ofiar holokaustu, który powstał z inicjatywy Jacka Goldfarba i działaczy Staszowskiego Towarzystwa Kulturalnego[53].

W sierpniu 1993 roku ukazał się pierwszy numer „Monitora Staszowskiego", miesięcznika informacyjnego Rady Miasta. Staszowskie Liceum Ogólnokształcące otrzymało patrona, którym został ks. kardynał Stefan Wyszyński. W czerwcu 1994 roku odbyły się wybory samorządowe. Burmistrzem ponownie został wybrany Henryk Albera. Przewodniczącym Rady Miejskiej został Andrzej Kruzel.

W kwietniu 1995 roku uroczyście obchodzono 470- lecie nadania praw miejskich dla Staszowa, a w październiku oddano do użytku Szkołę Podstawową nr 3 mieszczącą się na osiedlu „Wschód".

We wrześniu 1996 roku obchodzono 15-lecie istnienia Staszowskiego Towarzystwa Kulturalnego. W ramach obchodów, w korytarzu Urzędu Miasta i Gminy odsłonięto pamiątkową tablicę poświęconą Hieronimowi Łaskiemu.

W październiku 1998 roku odbyły się kolejne wybory samorządowe. Burmistrzem Staszowa ponownie został wybrany Henryk Albera. Przewodniczącym Rady Miejskiej został Stanisław Lech Zalewski.

W styczniu 1999 roku, w wyniku wprowadzonej ponownie reformy administracyjnej kraju, zlikwidowano dotychczasowe 49 województw, a w ich miejsce utworzono 16 nowych. Powołano również do życia nowe jednostki administracyjne – powiaty. Staszów stał się stolicą powiatu i wszedł w skład województwa świętokrzyskiego. Starostą powiatu został Czesław Pargieła, a Przewodniczącym Rady Powiatu - Tadeusz Żmuda. Powiat staszowski, w ramach którego działa 8 gmin liczył wówczas blisko 80 tysięcy mieszkańców, a sam Staszów - blisko 17 tysięcy.

W związku z nową reformą oświaty przeprowadzoną w 1999 roku w Staszowie powstały dwa gimnazja. W maju 2000 roku gościł w Staszowie Ryszard Kaczorowski ostatni Prezydent RP na uchodźctwie. W listopadzie tego roku przed budynkiem Urzędu Miasta i Gminy odsłonięto pomnik „Milenium 2000", a w grudniu otwarto nową siedzibę Nadleśnictwa Staszów.

W lipcu 2001 roku miasto nawiedziła powódź. Zalaniu uległ Staszówek w rejonie ulic Szpitalnej, Koszarowej, Krakowskiej i Oględowskiej. W wyniku tego kataklizmu miasto poniosło olbrzymie straty. We wrześniu tego roku uroczyście oddano do użytku halę widowiskowo-sportową na osiedlu „Wschód" oraz zakończono rozbudowę Liceum Ogólnokształcącego, które wzbogaciło się o nowe pomieszczenia dydaktyczne i halę sportową.

W październiku 2002 roku odbyły się kolejne wybory samorządowe. Wyborcy po raz pierwszy, wyborach bezpośrednich, wybierali burmistrza. Został nim Romuald Garczewski. Rada Miejska na swego przewodniczącego wybrała Stanisława Lecha Zalewskiego.

W październiku 2004 roku w Staszowie zainaugurował zajęcia zamiejscowy ośrodek dydaktyczny Akademii Ekonomicznej z Krakowa. W tym też roku przystąpiono do budowy na terenie miasta nowej siedziby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, rozbudowy budynku Starostwa Powiatowego i hali sportowej przy Zespole Szkół Ekonomicznych oraz regulacji rzeki Czarnej w mieście. Rozpoczęto również remont budynku po Spółdzielni Inwalidów „Jedność" jako nowej siedziby Sądu Rejonowego w Staszowie.

W 2005 roku Rada Miejska powołała do życia Ośrodek Sportu i Rekreacji. W tym samym roku w kościele pw Ducha Świętego tuż po śmierci papieża Jana Pawła II powstała kaplica-poświęcona naszemu papieżowi. W 2006 roku metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz przekazał do niej osobisty ornat Jana Pawła II z prywatnej kaplicy papieskiej[54]. W listopadzie 2005 roku zakończono rozbudowę Zespołu Szkół Ekonomicznych, który wzbogacił się o nowe pomieszczenia dydaktyczne i halę sportową.

W 2006 roku w kolejnych wyborach samorządowych burmistrzem wybrany został Andrzej Iskra. Rada Miejska na swojego przewodniczącego wybierała kolejno Macieja Czesława Dyla, Henrykę Markowska i Kryspina Bednarczyka. Nowym starostą staszowskim został dotychczasowy burmistrz Romuald Garczewski. Rada Powiatu na swojego przewodniczącego wybrała Damiana Sieranta.

W 2007 roku, podczas odbywających się w mieście wojewódzkich uroczystości związanych ze świętem policji, staszowscy policjanci otrzymali sztandar, wręczony przez wicepremiera Przemysława Gosiewskiego. W listopadzie na budynku Starostwa Powiatowego odsłonięto pamiątkową tablice poświęconą pamięci Polaków- Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata. W maja 2008 roku uroczyście oddano do użytku nowoczesny budynek Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Staszowie, a w sierpniu zakończono rozbudowę Banku Spółdzielczego.

W listopadzie 2009 w Parku im. Adama Bienia młodzież staszowskiej „dwójki"w ramach ogólnopolskiej akcji „Katyń ocalić od zapomnienia" posadziła dwa „dęby pamięci"dla staszowskich nauczycieli zamordowanych w Katyniu-kapitana Józefa Jaronia i porucznika Jana Ignacego Wróblewskiego. Na koniec tego roku w Staszowie mieszkało 15 395 osób.

W marcu 2010 roku w naszym mieście gościł Marszałek Sejmu RP Bronisław Komorowski, który uczestniczył w konferencji naukowej poświęconej 20-leciu samorządu terytorialnego. Z okazji 485 rocznicy nadania praw miejskich dla Staszowa Mennica Polska wybiła lokalną staszowską monetę „4 stasze". Emitentem monety był Staszowski Ośrodek Kultury. Podczas kolejnych wyborów samorządowych przeprowadzonych jesienią 2010 roku nowym burmistrzem ponownie został Romuald Garczewski, a Rada Miejska po raz kolejny powierzyła przewodnictwo Kryspinowi Bednarczykowi. Nowym starostą został Andrzej Kruzel a przewodniczącym Rady Powiatu ponownie Damian Sierant.

W latach 2010-2011 w ramach pozyskanych środków unijnych na rewitalizację osiedla „Północ"odnowiono wiele ulic i ciągów pieszych oraz nadano nowy wygląd parkowi im. A. Bienia. W parku stanął pomnik katyński oraz rzeźba Adama Bienia. Oddano do użytku chętnie odwiedzany przez mieszkańców Zalew nad Czarną. W ramach Narodowego Programu Odbudowy Dróg Lokalnych wykonano ulice i chodniki na osiedlu Ogrody. Trwa budowa Centrum Sportowego z basenem.

5 maja 2011 roku na mocy specjalnego dekretu ordynariusza sandomierskiego ks. bpa Krzysztofa Nitkiewicza kościół pod wezwaniem Ducha Świętego został podniesiony do rangi Diecezjalnego Sanktuarium Błogosławionego Jana Pawła II, co jest wielkim wyróżnieniem dla naszego miasta[55].

Staszów jest siedzibą władz powiatowych i gminnych. Posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę miejską. Wielu mieszkańców miasta i gminy znajduje zatrudnienie w hutach szkła gospodarczego

Tadeusza Wrześniaka, w Kopalni i Zakładach Chemicznych Siarki „Siarkopol” w Grzybowie, Elektrowni Połaniec oraz w wielu średniej wielkości zakładach. Miasto posiada dobrze rozwiniętą sieć usługową i handlową w tym kilka sklepów sieciowych wielkopowierzchniowych. Aktywnie działa środowisko małego i średniego biznesu skupione w Staszowskiej Izbie Gospodarczej oraz w Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców.

Staszów od kilkunastu lat jest ośrodkiem akademickim bowiem działa tu Zamiejscowy Ośrodek Kształcenia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Funkcjonują trzy szkoły ponadgimnazjalne (Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego, Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II i Zespół Szkół im. St. Staszica), dwa gimnazja, trzy szkoły podstawowe, kilka przedszkoli oraz Społeczna Szkoła Muzyczna im. St. Moniuszki . Wszechstronnie działa Staszowski Ośrodek Kultury, Staszowskie Towarzystwo Kulturalne, Związek Harcerstwa Polskiego oraz wiele stowarzyszeń takich jak FARMA, czy Bractwo św. Anny. Położenie Staszowa wśród lasów i jezior, oraz wspaniałe zabytki architektury znajdujące się w najbliższej okolicy sprawiają, że jest to miejsce atrakcyjne dla turystów.

dr Dariusz Kubalski

[52] M. Zarębski, Staszów wczoraj i dziś…, s. 110
[53] A. Banasiewicz, Oni tu byli. Zarys dziejów społeczności żydowskiej Staszowie,/w:/ Staszowskie Zeszyty Popularno-Naukowe nr 1/2002, Staszów 2002, s. 61, D. Kubalski, Pod wspólnym niebem. Cmentarz żydowski w Staszowie, Staszów 2007, s.8
[54] A. Bazak, Kościół pod wezwaniem Ducha Świętego w Staszowie…,s. 57-58
[55] A. Bazak, Jan Paweł II w naszych sercach. Wybór prac plastycznych i literackich z rejonowych konkursów o Papieżu Polaku (2006-2011), Staszów 2012, s. 13